

4-3-16

དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྲོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། ། གྱེ་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ཉོན་ཅེག།

Then again Sage *Rig pa'i shes* (Rigpai Yeshi) said these words , “O Great Sage, listen.

ལས་ལྷའི་སྣ་སྣན་ཞི་དང་སྦྱང་བ་གཉིས། །

Nasal medication, which is one of *las lnga* is of two types: pacification and evacuation.

ཞི་བྱེད་མི་རུང་པན་ཡོན་བཏང་ཐབས་གསུམ། །

The pacifying medication is explained under three sections of contra- indications, benefits and methods.

སྣ་སྣན་མི་རུང་རིམས་གསར་འཕྲལ་དུ་ཆས། །ར་རོ་སྦྱུམ་འཕྱངས་ནམས་ལ་སྦང་བར་བྱ། །

Nasal medication is contra-indicated for those affected by newly contracted *rim*s, injury, intoxications and those who have just consumed oil.

པན་ཡོན་སྣ་ཉིད་ལྷང་པའི་སྒོ་ཡིན་ཕྱིར། །མགོ་དང་ནམ་ཚོང་ཡན་ཆད་ནད་ལ་མཚོག། །

In terms of its benefit, since the nose is gateway to the brain, the nasal medication is best for disorders of the head and the parts above the clavicle.

ལྷང་པར་གྱུར་གྱིས་ལྷན་མར་ཀ་ར་སྦྱར། །མགོ་རྒྱུད་ཁྲག་འཐབ་གཟེར་ནད་འཁྲུག་པ་འཛོམས། །ཤིང་མངར་སྦྱུ་ཏུ་ཀ་ར་
ལྷན་མར་སྦྱར། །ན་བ་མིག་དང་ཟ་འགམ་ལྷང་ནད་སེལ། །ལ་ལྷུག་ཁྲ་བས་ན་བ་མགོ་ནད་སེལ། །ཏྱ་སྦངས་སྣ་ཁྲག་ལྷང་
ཁྲག་སོ་སྣོན་སེལ། །ལྷན་མར་ནམ་ཚོང་ཡན་ཆད་རྒྱུད་ནད་འཛོམས། །

Specifically, nasal medication prepared from *gur kum*, clarified butter and *ka ra* (white sugar) eliminates the confrontation of blood and *rlung* in the head, and relieves sharp-radiating pain. *Shing mngar*, *skyu ru*, *ka ra* and clarified butter, compounded together cures disorders of the ears, the eyes, the jaws and the brain. Soup of radish cures disorders of the ears and the head. Horse dung cures nose bleeds, brain hemorrhages and dental *srin*. Clarified butter eliminates *rlung* disorders affecting the parts above the clavicle.

བཏང་ཐབས་སྣ་ངོ་དགོང་དུས་གན་རྒྱལ་ཉལ། །སྦས་སྦྱང་མགོ་དབྱུངས་ཐེགས་པ་ལྷ་བདུན་རྒྱལ། །དར་ཅིག་ཉལ་རྗེས་
དུད་པ་བསེར་བྱ་སྦང། །

Actuate the method of nasal medication either in the morning or the evening. Have the patient lie down in a supine position on a low pillow with the head in a slightly lowered position. Put five or seven drops of the medicine into each nostril, and have the patient lie still for some time, avoiding smoke and breezes.

སྒྲིབ་སྤྲོད་སྒྲིབ་སྤྲོད་པ་ལྟར་སྤྲོད་པ་དང་། བརྟེན་བའི་རྒྱུ་དང་ལོག་གཞོན་ལྗོངས་བཞུགས། །

The evacuative medication is explained under the five sections of contra-indications, benefits, formulations, means of application and management of post-therapeutic complications.

མི་རྩལ་རྒྱུ་གིས་མགོ་འཁོར་རབ་རིབ་དང་། རྗེ་འཁོར་སོ་ནད་རྣམས་འཛག་ལ་སྤྲོད། །

Nasal cleansing medication is contra-indicated for those suffering from dizziness resulting from *rlung* disturbance, blurred vision, disorientation, dental problems and nose bleeds.

ཕན་ཡོན་ཆམ་ཆན་མཚུལ་པར་ཞེན་པ་དང་། ཚད་པ་གཤམ་སྟོག་རྗེ་ལ་བྲོས་པ་དང་། མིག་དམར་མཛེན་ནད་རྒྱ་སེར་གདོང་ལ་ལྷད། མགོ་ཆག་ཅ་བྱེར་རྒྱ་སེར་སྤྱང་བ་སེལ། །

It is beneficial in eliminating chronic common colds adhered to the nasopharynx, infiltration of hot disorders, *gag* and *lhog* in the brain, red eyes, *mdze*, diffusion of *chu ser* in the face and discharge of *chu ser* due to head injury which has affected the channels.

སྐྱོར་བ་འགོན་བྱ་བོང་ང་དཀར་སོ་དང་། ལྷག་པ་སྐྱ་སྐྱ་བཞི་སོ་བསྐྱེགས་ཐལ་དང་། བྱང་པ་རྒྱ་ཚྭ་དྲི་རྒྱར་སྐྱར་བར་བྱ། ཡང་ན་འབྲི་ཏ་ས་འཛིན་རྒྱ་ཚྭ་དང་། བྱ་དག་ཅ་ཏྟ་ཤིང་མངར་བ་རྒྱ་སྐྱར། །

Formulation is comprised of burnt ashes of the four medicinal ingredients of cowries, *bong nga dkar*, *sug pa* and *sga skya* compounded together with *byang pa* (blister beetle), *rgya tshwa* and urine. Or prepare a compound consisting of *'bri ta sa 'dzin*, *rgya tshwa*, *shu dag*, *ru rta*, *shing mngar* and cow's urine.

བརྟེན་ཐབས་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་གན་རྒྱལ་ཉལ། འཕུལ་བྱེད་སྤོ་སྤོ་ལ་མགོ་དབྱངས་ཐེགས་དགུ་ལྷག་ཤར་ནས་བྱང་ན་འགག་ཅེས་བྱས་ལ་བསྐྱོག་བྱ་རྗེས་སྤོ་སྤོ་ཐེགས་སྤོ་སྤོ་བརྒྱུའི་བར་དུ་ཉལ། ཐེགས་དཀར་དུ་བ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་བྱང་བྱང་། ཚེགས་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་ལངས་ལ་ཕྱེ། དེ་རྗེས་རྒྱ་སེར་རྣམས་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་ལྷག་གིས་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་བྱང་བྱང་། བྱོ་བ་མཚུལ་པ་དག་བྱེར་རྒྱ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་སྤོ་བྱང་བྱང་། རྗེས་དཀར་མར་གསར་བསྐྱེགས་པའི་དུ་བས་བདུག། །

Actuate the method of nasal cleansing therapy in the morning, start by cleansing mucus, phlegm and sputum. Lie down in a supine position with the head slightly lowered; put nine drops of the nasal medicine. However, if the medicine escapes to the mouth through the palate, spit it out. Lie down for a period of hundred times of finger snaps. If the given medication has difficulty in bringing about the effects, inhale soot, and powder of *sug pa*; if one

experiences burning and itching sensations with a discharge of excessive phlegm, stand up and wipe them off followed by the excreting **chu ser** and pus etc. Drink boiled water to cleanse the throat and nasopharynx. Inhale the smoke of burnt **spos dkar** and fresh butter.

ལོག་གཞོན་ལྷག་ཤོར་མགོ་སྒོད་ཚུ་ཡིས་བྲན། །སྤོན་དང་མེ་བཙའ་གཏར་སོགས་རིགས་པས་དབྱད། །མ་ཐེབས་མིག་
དམར་མགོ་དང་དཔལ་བ་གཟེར། །སྤོ་ཚུ་དཔལ་ཚུ་གཏར་རྗེས་ཚུ་ལྷག་བྲ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

Management of post-therapeutic complications is as follows: If there is bleeding, splash water on the head and the upper part of the body; if it does not work, analyze the situation to consider medicine, moxibustion or venesection etc. according to the need. If the medication fails to bring about the result with the manifestation of red eyes, headache and pain over the forehead, venesect the bloodletting points of the nose and forehead, followed by splashing cool water.” Thus it was said.

བདུད་རྩི་སྤོང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་ལས་ལྔ་སྤོ་སྤོན་གྱི་ལེན་སྟེ་བཅུ་དྲུག་པའོ། །

This is the sixteenth chapter, which reveals the nasal medication of the **las Inga**, from the Secret Quintessential Instructions on the Eight Branches of the Ambrosia Essence Tantra.